

1 Drukčije tekst shvaća Widdra, koji u osloncu na Cornforda smatra da riječi *σῶζει λυόμενος* označavaju namjerno potapanje otvaranjem brana te prevodi „wenn man ihn die Fesseln löst“. Donekle slično Paulsen/Rehn: „indem er sich aus seinem Bett befreit“ i Apelt: „er hält sie fern von uns“. Reale teškoću s razumijevanjem participa *λυόμενος* rješava općenitim prijevodom „šireći se“ (*diffondendosi*); slično Fraccaroli: „uscendo fuori“ i Fronterotta: „straripando“. Bury prihvaća konjekturu Cook Wilsona *ἀυξόμενος* umjesto *λυόμενος* te prevodi „by rising high“.

2 Za prijevod riječi *ἀλήθεια* kao „zbilja“ usp. bilj. 121. Tako i ostali prevoditelji; npr. Bury: „realm of fact“.

3 Rukopis A ovdje ima *ἢ γέγονεν ἢ*, dok rukopisi F W Y 1812 i Proklo imaju *ἢ γέγονεν ἢ*, a Filopon *εἰ γέγονεν ἢ*. Burnet i Rivaud odlučuju se za prvu verziju, što prihvaćaju Paulsen/Rehn, koji prevode „wie es entstanden ist, oder auch, ob es unenstanden ist“. Tako i Ficino: „sive genitum sit sive ingenitum“. Zeyl, pozivajući se na Whittakera i Dillona, daje prednost trećoj lekciji te prevodi „wheter it has an origin or even if it does not“. Fraccaroli: „come ebbe origine, o se pure non l'ebbe“, Fronterotta: „come sia stato generato oppure che è ingenerato“. Slično Reale.

4 Većina rukopisa nema drugo *ἀεί*, kao ni Ficino u svojem prijevodu. Ovdje ga zadržavam s Burnetom i Rivaudom, kako imaju rukopisi A P. Isto čine svi moderni izdavači i prevoditelji osim Zeyla, koji riječ ispušta, slijedeći i u tomu Whittakera i Dillona.

5 Teško je odlučiti kako ovdje prevesti riječ *λόγος*, koja je očito mišljena i rabljena u najvećoj mogućoj širini i općenitosti. Prijevodi se veoma razlikuju. Ciceron i Ficino: „ratio“, Stallbaum također (uz napomenu: „Enimvero *νοῦς* in universum est veri intelligentia, cogitatio; *λόγος* autem significat intelligendi rationem et quasi instrumentum“), Bury i Lee: „reasoning“, Cornford: „rational account“, Zeyl: „a reasoned account“, Müller: „Denken“, Widdra: „verstandesmäßiges Denken“, Zekl: „Vernunft“.

Apelt: „Verstand“, Rufener: „vernünftige Überlegung“, Paulsen/Rehn: „Vernunft“, Martin: „raison“, Brisson: „explication rationelle“, Fracarolli i Reale: „ragionamento“, Fronterotta: „conto razionalmente“, Lozza: „il pensiero razionale“, Lisi: „rasonamiento“, Kocijančič: „utemeljitva“, Pakiž: „razum“, Novotný: „rozum“, Averincev: „рассуждения“.

6 Nema osobita razloga prihvatiti mišljenje Taylora, koji sugerira da bi riječ $\delta\acute{o}\xi\alpha$ ovdje trebala imati općenito značenje „suda“, obrazlažući: „Uporaba riječi $\delta\acute{o}\xi\alpha$ u tom širokom smislu suda karakteristična je za Platonove kasnije spise. Prvi put je nalazimo u *Teetetu*, gdje je $\delta\acute{o}\xi\alpha$ rodni naziv za sve sudove.“

7 Usp. Phil. 26.

8 Većinom se prihvaća stav Archer-Hinda da riječi $\tau\eta\nu\ \iota\delta\acute{\epsilon}\alpha\nu\ \kappa\alpha\iota\ \delta\acute{\upsilon}\nu\alpha\mu\iota\nu$ ovdje nemaju terminološko značenje. Prema njemu, $\iota\delta\acute{\epsilon}\alpha$ tu znači „the form and fashion of it“, dok je $\delta\acute{\upsilon}\nu\alpha\mu\iota\varsigma$ „its function or quality“. Tako i Bury: „shape and quality“, Cornford: „form and quality“, Zeyl: „form and character“, Lee: „form and function“, Brisson: „la forme et les propriétés“, Fraccaroli: „la forma e la funzione“, Fronterotta: „la forma e la proprietà“, Lozza: „la forma e la potenza“, Apelt i Paulsen/Rehn: „Form und Eigenart“, Rufener: „die Gestalt und den Gehalt“, Lisi: „forma y cualidad“, Novotný: „podobu a působnost“, Averincev: „идеи и свойств“, Kocijančič: „uzrtost in moć“, Pakiž: „oblik i svojstva“. Ficino: „ideam vimque“, Reale: „l’Idea e la potenza“. Nešto drukčije Martin: „l’idée et la nature“. Stallbaum općenito napominje: „Quod vero $\iota\delta\acute{\epsilon}\alpha\ \kappa\alpha\iota\ \delta\acute{\upsilon}\nu\alpha\mu\iota\varsigma$ iungitur, illud quidem est *species et forma*, sed $\delta\acute{\upsilon}\nu\alpha\mu\iota\varsigma$ *vis ac natura rei*.“

9 Pitanje na što se odnosi riječ $\acute{\alpha}\nu\acute{\iota}$ bilo je predmet sporenja već u antičkih komentatora. Prema Tayloru, Atik je riječ vezivao uz $\beta\lambda\acute{\epsilon}\pi\omega\nu$, a Porfirije uz $\kappa\alpha\tau\grave{\alpha}\ \tau\alpha\upsilon\tau\grave{\alpha}\ \xi\chi\omicron\nu$. Sam Taylor smatra da treba prihvatiti to drugo tumačenje.

10 Taylor napominje da je $\sigma\acute{\upsilon}\rho\alpha\nu\acute{o}\varsigma$ starije ime najranije Jonske filozofije prirode, dok se riječ $\kappa\acute{o}\varsigma\mu\omicron\varsigma$ prvi put javlja u Heraklita. Zeyl u bilješci uz prijevod daje detaljnije objašnjenje: „Tri prvenstvena termina koja Platon rabi za označavanje svemira su *ouranos* („nebo“ ili „nebesa“), *kosmos* („svijet“ ili „poredak svijeta“) i *to pan* („univerzum“ – doslovno „cjelina